

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/410/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115225700
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8115225700.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36613843, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: F. H., X.. XX.XX.XXXX, L. L. XX, XXX XX L. o zaplatenie 1.813,63 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1 354,40 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne z tejto sumy od 01.02.2014 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 37,40 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 12.10.2015 sa žalobca (žalobcom sa myslí aj pôvodný žalobca) domáhal na žalovanom zaplatenia istiny vo výške 1813,63 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne z tejto sumy od 26.11.2012. Vo svojom návrhu vychádzal z toho, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 18.05.2012 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 1354,40 €. Vzhľadom na to, že žalovaný svoje záväzky z uzavretej zmluvy o úvere neplnil riadne a včas, žalobca úver predčasne zosplatnil a uplatňuje si zvyšok nezaplatenej pohľadávky touto žalobou.

2. Žalovaný sa vo veci vyjadril tak, že predmetnú zmluvu so žalobcom nikdy neuzavrel.

3. Súd vo veci opakovane pojednával, vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis, znaleckým posudkom, výsluchom žalovaného a svedka a zistil nasledujúce:

1.1. Dňa 28.05.2012 došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere s názvom Zmluva o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver s nasledujúcimi parametrami:

- výška úveru 1354,40 €,
- výška splátky 89,14 €,
- počet splátok 20,
- konečná splatnosť 01/2014,
- úroková sadzba 38,86 % ročne,
- výška RPMN 38,86 %,
- výška priemernej RPMN 46,52%,
- celková čiastka na zaplatenie 1782,80 €,

- celkové náklady spotrebiteľa 428,40 €.

1.2. Z prehľadu úhrad vypracovaného žalobcom vyplýva, že na predmetný úver žalovaný zaplatil iba akontáciu 445,60 €. Žiadna splátka zaplatená nebola.

4. Medzi stranami sporu bolo sporné samotné podpísanie zmluvy o úvere. V rámci kontraktačného procesu bolo žalobcovi predložené potvrdenie o zamestnaní žalovaného v ČR a výpisy z účtu z ČR. Zo správ predložených na základe dožiadaní OS Prešov vyplynulo, že tieto potvrdenia nie sú pravdivé, nakoľko žalovaný u subjektu, ktorý mal vydať potvrdenie o zamestnaní nikdy nepracoval a označený účet v Českej sporiteľni nemal.

4.1. V rámci kontraktačného procesu mal žalobca ďalej k dispozícii občiansky preukaz a preukaz zdravotného poistenia žalovaného. Tento tvrdil, že ich dočasne stratil a následne mu boli odovzdané políciou. Uvedené tvrdenie vyhodnotil súd ako nevierohodné, keďže sa mu zdá nelogické, že niekto s týmito dokladmi z Opavy (kde žalovaný býval) cestoval do Banskej Bystrice uzavrieť zmluvu a následne ich „zlikvidoval“ tak, že boli vrátené žalovanému.

4.2. V neprospech žalovaného vyznelo aj znalecké dokazovanie, kde síce znalec - grafológ vychádzal z obmedzeného počtu porovnávacích materiálov ale dospel k záveru, že a) podpis na zmluve nejaví stopy technického falšovania podpisu a b) podpis je pravdepodobne vlastnoručným podpisom žalovaného.

4.3. V neprospech žalovaného je aj výpoveď J. O., ktorý zmluvu za žalobcu uzatváral a predmetný obchod a žalovaného si pamätal.

4.4. Na základe vyššie uvedených skutočností tak súd dospel k záveru, že sporná zmluva bola podpísaná žalovaným.

5. Po urobení záveru podľa bodu 4.4. odôvodnenia, tak súd zistený skutkový stav právne posudzoval nasledujúco:

Podľa § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy - Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

písm.k) - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods.1 písm.a) zákona č. 129/2010 Z.z. - Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

6. Súd má za to, že prejednávaná zmluva neobsahovala termín splatnosti prvej a ďalších splátok a preto poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov. Tento údaj sa v zmluve nenachádza a Podmienky ako aj Všeobecné obchodné podmienky považoval súd za neplatné z dôvodu, že inkorporačná doložka uvedená v časti zmluvy s názvom „Klient“ je nezrozumiteľná pre použité písmo dosahujúce ledva veľkosť 1 mm. Pri tomto závere poukazuje súd na odôvodnenia nasledujúcich rozhodnutí, s ktorými sa stotožňuje a preberá ich za svoje v prejednáwanej veci.

Finančný arbirer ČR, registračné číslo 76/SU/2012 - „Pokud jde o posouzení formálních náležitostí Smlouvy o úvěru, finanční arbitř při zkoumání Smlouvy o úvěru shledal, že Instituce tuto smlouvu koncipovala, vyjma označení jednotlivých částí Smlouvy o úvěru a identifikačních údajů smluvních stran, do dvou sloupců za využití typu bezpatkového písma z rodiny Arial, ve velikosti odpovídající zhruba 5,5 typografického bodu. Finanční arbitř provedením jednoduchého měření zjistil, že velká písmena abecedy dosahují velikosti menší než 2 mm a malá písmena abecedy, jimiž je psána většina textu, pak mnohdy až o polovinu méně. Z předložených dokumentů finanční arbitř dále zjistil, že tato miniaturní písmena o velikosti pohybující se kolem 1 milimetru jsou vytištěna na barevném podkladě. Samotný text Smlouvy o úvěru čtenáři splývá, neboť v textu nejsou užity prakticky žádné zvýrazňující prvky jako je například kurzíva, tučná písmena nebo kapitálky (vyjma označení oddílů a článků Všeobecných obchodních podmínek). Všeobecné obchodní podmínky navíc postrádají výraznější vizuálně dělicí prvky, což nápadně ztěžuje orientaci a pochopení textu.“

Finanční arbitr při zkoumání Smlouvy o úvěru, která při zvolené velikosti a typu písma představuje bez Úvěrových produktů poskytovatele šest hustě zaplněných stran textu na jiném než bílém podkladě, shledal, že Smlouva o úvěru je prakticky nečitelná pouhým okem, text není možné přečíst najednou a udržet při tom koncentraci tak, aby čtenář pochopil její obsah a veškeré důsledky ze Smlouvy o úvěru pro něj plynoucí.

Finanční arbitr konverzí textu obdobného rozsahu do běžně užívaného formátu, s přihlédnutím k doporučenému formátu pro formální písemnosti (srov. například normu ČSN 01 6910 11 Úprava písemností zpracovaných textovými editory z roku 2007, která stanoví, že obchodní písemnosti se mají psát písmem o velikosti alespoň 10 typografických bodů), zjistil, že text Smlouvy o úvěru by v takovém formátu (za využití písma Times New Roman, velikost písma 12 typografických bodů, text bez sloupců) vydal na zhruba čtyřnásobný počet stran, tj. na 24 stran.

Navíc v podmínkách, kdy čtenář například nemá možnost Smlouvu o úvěru studovat za přímého denního světla, nelze Smlouvu o úvěru bez využití pomůcek, jako jsou brýle, lupa či zdroj umělého osvětlení, a bez dostatečné časové rezervy přečíst vůbec. Finanční arbitr pro úplnost doplňuje, že jemu čtení písemností obecně nezpůsobuje žádné potíže, na čtení písemností nepotřebuje brýle a pro zkoumání Smlouvy o úvěru si vytvořil ideální podmínky (prostorové i časové), přesto mu čtení Smlouvy o úvěru působilo velké obtíže a přesvědčil se rovněž o tom, že při zhoršení světelných podmínek je Smlouva o úvěru skutečně prakticky nečitelná.

Shora uvedené posouzení není, jak je rozvedeno dále, neodůvodněným či snad účelovým, neboť i obecné soudy se jím zabývají, v neposlední řadě i Nejvyšší soud České republiky, který například ve svém rozhodnutí ze dne 29. 6. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009, konstatoval, že [p]ro standardní adhezni smlouvy je typický dlouhý nepřehledný text psaný miniaturním, jen obtížně čitelným písmem, popřípadě dokonce jen odkaz na takto pojaté obchodní podmínky.

Nemožnost určitý text přečíst bez vynaložení zvláštního úsilí a bez využití zvláštních pomůcek, by byla sama o sobě dostačujícím důvodem pro konstatování neplatnosti Smlouvy o úvěru pro její nesrozumitelnost, jelikož platí, že právní úkon je nesrozumitelný, jestliže jednájící po jazykové stránce nedosáhl v důsledku vadného slovního či jiného zprostředkování (rozuměj ve zkoumaném případě vizuálního zpracování) jasného vyjádření vůle (srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 2942/2009). Ke shodnému závěru došel například Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. 103 VSPH 84/2011.“

NS SR sp. zn. 1 Cdo/320/2013 - „Dovolací soud tiež zdôrazňuje, že neprijateľnou podmienkou môže byť nielen samotný obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Jednoznačne možno súhlasiť s odvolacím súdom, že text uvedený v úverovej zmluve a v úverových zmluvných podmienkach, je voľným okom nečitateľný. Veľkosť písma je tak minimálna, že je reálne nanaplniteľné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s dotknutým textom, nie to ešte mu porozumieť a vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúce na neho ako spotrebiteľa. Žalovanému nič nebránilo zmluvu pripraviť tak, aby spotrebiteľ získal reálnu možnosť oboznámiť sa s celým obsahom povinností vznikajúcich mu uzavretím zmluvy. Takú zásadnú a dôležitú informáciu, akou je odkaz na úverové zmluvné podmienky, mali byť minimálne uvedené zvýrazneným písmom, aby spotrebiteľa upozorňovali na nevyhnutnosť preštudovania zmluvy v celom rozsahu jej rozsahu.“

KS v Prešove sp. zn. 19Co/61/2017 - Tieto uvedené nedostatky nemožno obhájiť ani tým, že v bode 8 žiadosti je uvedené, „že zmluvné dojednania na jej zadnej strane, sú jej neoddeliteľnou súčasťou“. Z uvedeného nevyplýva, o ktoré konkrétne zmluvné dojednania by malo ísť (nie je to bližšie uvedené). Pritom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú prax a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať.

6.1. Ukážka: Ďalej prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

6.2. Súd je presvedčený, že ak by žalovaný dostal zo súdu rozsudok písaný vo formáte ako je ukážka, tento by bez ďalšieho taktiež považoval za nezrozumiteľný. Na prípadnú námietku, že v čase jej uzatvárania veľkosť písma v spotrebiteľskej zmluve upravená nebola, súd odpovedá, že požiadavka zrozumiteľnosti právneho úkonu vyplýva priamo z OZ. Len na okraj súd poukazuje napríklad na Slovenskú technickú normu - STN 01 6910 z 04/2011 s názvom „Pravidlá písania a úpravy písomností“,

podľa bodu 15.3 ktorej - V úradných a obchodných listoch sa používa písmo väčšie ako 10 bodov. Odporúča sa stojaté písmo veľkosti 12 bodov. Pri vyhotovovaní písomností sa odporúča používať Times New Roman alebo Arial. Tento rozsudok je písaný písmom Times New Roman o veľkosti 12 bodov, pričom ukážka je písaná písmom Times New Roman o veľkosti 5,5 bodu.

6.3. Súd tak robí ďalší záver, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a žalobca má teda nárok iba na vrátenie poskytnutej istiny.

7. Keďže z poskytnutého úveru nebola vrátená žiadna suma, predstavuje dlžná istina 1354,40 €.

8. Nárok na úroky z omeškania plynie pre žalobcu z nasledujúcich právnych predpisov: § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka - dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

§ 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.01.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka - výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8.1. Žalobca požadoval úroky z omeškania od 26.11.2012. Keďže v zmluve bol uvedený iba dátum konečnej splatnosti ako 01/2014, priznal súd úroky z omeškania od nasledujúceho dňa, teda od 01.02.2014. Základná úroková sadzba ECB bola k tomuto dňu vo výške 0,25% ročne, čo predstavuje právo na úrok z omeškania vo výške 8,25% ročne.

9. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9.1. Podľa NS ČR sp. zn. 23 Cdo/2585/2015 - úspech ve věci při rozhodování o náhradě nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl, se poměruje ve smyslu § 142 o. s. ř. Úspěch účastníka podle § 142 odst. 1 o. s. ř. v řízení o zaplacení peněžité pohledávky se poměruje i co do úspěchu ohledně uplatněného úroku z prodlení. Nejvyšší soud přijal uvedený právní názor ve shodě s nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2717/08, v němž Ústavní soud dospěl k závěru, že pokud je předmětem civilního řízení vedle pohledávky též její příslušenství (např. úroky z prodlení), je nutno při rozhodování o náhradě nákladů dle míry úspěchu ve věci zvážit míru úspěchu v celém sporu, tj. nejen ohledně pohledávky, ale též stran jejího příslušenství.

10. Žalobca požadoval zaplatenie sumy 1813,63 € + 8,75% od 26.11.2012 do dňa rozhodnutia súdu 20.01.2020 = 1813,63 € + 1135,20 € = 2948,83 €. Žalobcovi bola priznaná suma - 1354,40 € + 8,25% od 01.02.2014 do dňa rozhodnutia súdu 20.01.2020 = 1354,40 € + 667,06 € = 2021,46 €.

10.1. Úspech žalobcu - 68,55%, úspech žalovaného - 31,45%, čistý úspech žalobcu a nárok na náhradu trov konania - 37,40%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.